30/07/2023

Ετήσιο Μνημόσυνο Εθνάρχου Μακαρίου Γ'- Ήταν ο ηγέτης που χρειαζόταν ένας λαός (ΒΙΝΤΕΟ)

/ Επικαιρότητα

«Ήταν ο ηγέτης που χρειαζόταν ένας λαός που βρισκόταν σε μεταίχμιο, με ένα κράτος ακόμη ασύντακτο, ανοργάνωτο με πολλαπλές εσωτερικές και εξωτερικές προκλήσεις που, όμως, με την εμβληματική του παρουσία στον διεθνή χώρο απέκτησε εμβέλεια και κύρος, σαφώς μεγαλύτερο του μεγέθους της μικρής μας πατρίδας», αναφέρει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στον επιμνημόσυνο λόγο του στο ετήσιο μνημόσυνο του Εθνάρχη Μακαρίου Γ', που τελέστηκε σήμερα Κυριακή, 30 Ιουλίου, στην Ιερά Βασιλικη και Σταυροπηγιακή Μονή Κύκκου.

Του μνημοσύνου ακολούθησε **τρισάγιο** το οποίο τέλεσε ο **Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Γεώργιος** στο χώρο όπου βρίσκεται ο ανδριάντας του **Εθνάρχη Μακαρίου**, στους πρόποδες του λόφου στο Θρονί, όπου βρίσκεται ο τάφος του Μακαρίου και κατάθεση στεφάνων στον ανδριάντα.

Στεφάνια κατέθεσαν, μεταξύ άλλων, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Χριστοδουλίδης, εκ μέρους της Προέδρου της Βουλής ο Βουλευτής Αλέκος Τρυφωνίδης, ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Γεώργιος, ο Πρέσβης της Ελλάδας στην Κύπρο Ιωάννης Παπαμελετίου, εκ μέρους του ΔΗΣΥ το μέλος του ΠΓ Νεόφυτος Ζαμπάς, εκ μέρους του ΑΚΕΛ ο Βουλευτής Νίκος Κέττηρος, εκ μέρους του ΔΗΚΟ ο Αντιπρόεδρος του κόμματος Μιχάλης Δαμιανού, εκ μέρους της ΕΔΕΚ ο Μάριος Χαννίδης, εκ μέρους της ΔΗΠΑ το μέλος του Κεντρικού Συμβουλίου Χρίστος Τσίγκης, ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς Αντιστράτηγος Δημόκριτος Ζερβάκης, εκ μέρους του Αρχηγού Αστυνομίας ο Βοηθός Αρχηγός Προστασίας Συνόρων Μάριος Χριστοφίδης, εκ μέρους της οικογένειας του Εθνάρχη Μακαρίου οι Μιχάλης Πεκ, Μακάριος Ευαγγέλου και Ιάκωβος Κωνσταντινίδης και ο Πρόεδρος του ΠΑΔΗΚ Σταύρος Κορνήλιος.

Το μνημόσυνο ολοκληρώθηκε με μονόλεπτη σιγή εις μνήμην του Εθνάρχη Μακαρίου και την ανάκρουση του Εθνικού ύμνου από τη φιλαρμονική της Εθνικής Φρουράς (ΣΜΕΦ).

Σε δηλώσεις του μετά το πέρας του μνημοσύνου ο Πρόεδρος **Νίκος Χριστοδουλίδης** σημείωσε πως «το μήνυμα της σημερινής ημέρας είναι ξεκάθαρο και έχει να κάνει με το ότι ειδικότερα στην παρούσα συγκυρία, μια συγκυρία δύσκολη όπου πράττουμε ότι είναι δυνατό για να επαναρχίσουν οι συνομιλίες, εκείνο που χρειάζεται είναι εσωτερικά να υπάρχει ομοψυχία».

Από την πλευρά του ο **Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Γεώργιος** τόνισε ότι « *ήταν μοναδική προσωπικότητα ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος για την Κύπρο» και υπέδειξε πως «τιμώντας τον σήμερα καλούμαστε να παραδειγματιστούμε από τη στάση του στον αγώνα, που είναι πράγματι μακροχρόνιος για την απελευθέρωση της πατρίδας μας*».

Ο Μακάριος, ανέφερε, «*συνδύαζε στο πρόσωπο του και την αξία και το αξίωμα και ήταν εθνικός αγωνιστής αλλά ταυτόχρονα και ρεαλιστής. Δεν παραγνώριζε την πραγματικότητα. Ρεαλιστής ωστόσο μέχρι το σημείο που δεν θα απέτρεπε την παραμονή των Ελλήνων της Κύπρου στον τόπο των πατέρων τους*».

Και πρόσθεσε πως ως εκ τούτου «**καλούμαστε κι εμείς, γνωρίζοντας την κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε να προασπίσουμε τις αξίες και να μείνουμε αταλάντευτοι στην αξίωση μας για ανθρώπινα δικαιώματα για να παραμείνουμε στη γη των πατέρων μας**». Αυτό, σημείωσε, «είναι το καλύτερο μνημόσυνο για τον Εθνάρχη Μακάριο».

Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου ζητά τη στήριξη Μητσοτάκη απένατι στις Τουρκικές προκλήσεις

Αυτούσιος ο επιμνημόσυνος λόγος του ΠτΔ:

Τιμούμε σήμερα την προσωποποίηση της Ιστορίας του τόπου μας. Τιμούμε τον πρώτο εκλεγμένο Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, που η διαδρομή του, αλλά κυρίως η λαϊκή συνείδηση, τοποθέτησε στο πάνθεον της Ιστορίας του τόπου μας, προσδίδοντάς του τον καθόλου τυχαίο χαρακτηρισμό του Ηγέτη και αναγορεύοντάς τον σε Εθνάρχη του Κυπριακού Ελληνισμού. Δεν θα μπορούσε, εξάλλου, να ήταν διαφορετικά, λαμβάνοντας υπόψη την πορεία του ως Προκαθήμενος της Εκκλησίας της Κύπρου και πρώτος, και επί 17 συνεχόμενα, δύσκολα χρόνια, ***Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας.***

Πολιτική προσωπικότητα διεθνούς ακτινοβολίας, θρησκευτικός ηγέτης με παγκόσμια εμβέλεια. «Ένας πολιτικός πολύ μεγάλος για το μικρό του νησί», θα γράψουν οι Times μετά τον θάνατό του το 1977, περιγράφοντας τον Μακάριο ως «μια από τις πλέον αναγνωρίσιμες μορφές στη διεθνή πολιτική σκηνή», μια «οικεία και σεβαστή φυσιογνωμία στα συμβούλια των Ηνωμένων Εθνών, της

Κοινοπολιτείας και του Τρίτου Κόσμου».

Η ζωή και το έργο του ταυτίστηκαν με τις μεγάλες, ιστορικές στιγμές της πατρίδας μας, με τον ένδοξο απελευθερωτικό αγώνα της ***ΕΟΚΑ*** *και τη σύσταση της* ***Κυπριακής Δημοκρατίας****. Δυστυχώς, όμως, αποτέλεσε και τον στόχο του προδοτικού πραξικοπήματος της Χούντας των Αθηνών και των εδώ συνεργατών της, που επιχείρησαν να καταλύσουν τη Δημοκρατία και να σταματήσουν την «* ***καρδιά της Κύπρου****».*

Με ταπεινή καταγωγή από την ***Παναγιά της Πάφου,*** *σπουδασμένος στην Ελλάδα, ο* ***Αρχιεπίσκοπος Μακάριος*** *ήταν ο ηγέτης που χρειαζόταν τη δεδομένη στιγμή ο Ελληνισμός, η Κύπρος και ο λαός της, για να ξεκινήσει τον δύσκολο εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα και στη συνέχεια να βαδίσει τα πρώτα δύσκολα χρόνια της ανεξαρτησίας. Ήταν ο ηγέτης που χρειαζόταν ένας λαός που βρισκόταν σε μεταίχμιο, με ένα κράτος ακόμη ασύντακτο, ανοργάνωτο με πολλαπλές εσωτερικές και εξωτερικές προκλήσεις που, όμως, με την εμβληματική του παρουσία στον διεθνή χώρο απέκτησε εμβέλεια και κύρος, σαφώς μεγαλύτερο του μεγέθους της μικρής μας πατρίδας. Και είναι, αν θέλετε, αυτή η διεθνής εμβέλεια και αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας που της προσέδωσε η προσωπικότητα του Μακαρίου, που της επέτρεψε να αποτρέψει διαχρονικές προσπάθειες κάποιων για υποβάθμισή της.*

13. 8. 1913
ΜΑΚΑΡΙΟΣ Γ'
3. 8. 1977

Ένα διεθνές κύρος και αναγνώριση που ήταν καθοριστικά ως προς την έκβαση των αγώνων και προσπαθειών του λαού μας για Ελευθερία και τη δημιουργία ενός ανεξάρτητου, διεθνώς αναγνωρισμένου κράτους, που κατάφερε το 2004 να γίνει κράτος μέλος της ΕΕ, που είχε να αντιμετωπίσει από την πρώτη μέρα της σύστασής του σοβαρότατες προκλήσεις.

Τόσα χρόνια μετά, η ιστορική εικόνα και η προσφορά του ***Μακαρίου*** *παραμένει ανυπέρβλητη, ανέγγιχτη από τον χρόνο και τη σκουριά της ιστορικής λήθης.*

Υπερήφανος, οραματιστής, ανυποχώρητος, χαρισματικός και ευφυής. Δεν ήταν, όμως, αυτά του τα χαρακτηριστικά που προκαλούσαν δέος και θαυμασμό στους συνομιλητές, συνεργάτες ή ακόμη και στους αντιπάλους του, όπως εύστοχα αναφέρει ο εκ των κορυφαίων μελετητών της βρετανικής αποικιακής πολιτικής στην Κύπρο, Καθηγητής Ρόμπερτ Χόλλαντ. Το δέος που προκαλούσε, ακόμη και

στους Βρετανούς συνομιλητές του, κατά τη διάρκεια του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα και τις συζητήσεις για τη σύσταση της Κυπριακής Δημοκρατίας, προέκυπτε από την αύρα που τον περιέβαλλε, μια αύρα που εκπορευόταν από την αντίληψή του, ότι αντιπροσώπευε μια πνευματική, ιστορική και πολιτική παράδοση, χιλίων πεντακοσίων ετών, πολύ αρχαιότερη και σοφότερη από τις όποιες κρατικές παραδόσεις των διεθνών συνομιλητών του.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, ο ***Μακάριος*** *στο πολιτικό φάσμα της δράσης του, σε μια ιστορική περίοδο συνυφασμένη με κοσμοϊστορικές αλλαγές, τον* ***Ψυχρό Πόλεμο,*** *αλλά και την έναρξη της παγκοσμίως διαδεδομένης διαδικασίας των κατά τόπους αντιαποικιακών κινημάτων μετά το τέλος του* ***Β’ Παγκοσμίου Πολέμου*** *, επιχείρησε το αδιανόητο. Επιχείρησε να συζεύξει την ηθική του απόλυτου σκοπού που μετουσιώνει σε πράξεις το όνειρο και τη βαθιά επιθυμία ενός λαού, με την ηθική της ευθύνης και την υπευθυνότητα του ρεαλισμού για να επιτύχουμε μια βιώσιμη λύση.*

Και αυτή είναι η μεγαλύτερη και πιο επίκαιρη του παρακαταθήκη: Η υποχρέωσή μας να αναζητούμε, να επιδιώκουμε και να αγωνιζόμαστε για τη δικαίωση των μόχθων και των θυσιών του λαού μας, στο πλαίσιο, όμως, πάντα του ρεαλισμού και με στόχο μια εφικτή, βιώσιμη και λειτουργική λύση για ολόκληρο τον λαό της μαρτυρικής μας νήσου.

Άλλωστε αυτή ήταν η επιδίωξή του και η ιστορική επιταγή που άφησε σε όλους. Μια επιταγή που ξεκινάει με την προσφιλή του φράση «προπαντός αξιοπρέπεια» και ακολουθείται από το στεντόρειο «δεν χάνονται οι λαοί που θέλουν να ζήσουν και αγωνίζονται να ζήσουν». Γιατί η «καρδιά της Κύπρου» ήταν η καρδιά όλων των Κυπρίων, ***Ελλήνων, Τούρκων, Αρμενίων, Μαρωνιτών, Λατίνων.***

Όπως είπε χαρακτηριστικά πολύ εύστοχα, «ο αγώνας μας δεν στρέφεται κατά των Τουρκοκυπρίων. Είναι και αυτοί θύματα της τουρκικής εισβολής και δεν είναι αντίδικοί μας. Τον εισβολέα θέλουμε να διώξουμε, για να λυτρωθούμε Έλληνες και Τούρκοι της Κύπρου».

Και αυτή είναι και σήμερα η επιδίωξή μας.

Μέσα από τον δρόμο της συνεργασίας και της ειρήνης, των συνομιλιών και του διεκδικητικού ρεαλισμού συνεχίζουμε την προσπάθεια για άρση του αδιεξόδου και επανέναρξη των συνομιλιών από εκεί που διακόπηκαν το καλοκαίρι του 2017, με μια και μόνο επιδίωξη: την επίτευξη της πολυπόθητης απελευθέρωσης και της επανένωσης της πατρίδας μας στη βάση του συμφωνημένου πλαισίου, των σχετικών ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών και των αρχών και αξιών της ΕΕ.

Σε καμία περίπτωση δεν συμβιβαζόμαστε με την κατοχή, σε καμία περίπτωση η σημερινή απαράδεκτη κατάσταση πραγμάτων δεν μπορεί να αποτελεί το μέλλον της πατρίδας μας. Δεν είναι αυτό το μέλλον που θέλουμε να παραδώσουμε στα παιδιά μας.

Με διεκδικητικό ρεαλισμό, αποφασιστικότητα και επιμονή, ξεκάθαρο στόχο, μακριά από τις όποιες αχρείαστες και αντιπαραγωγικές αντιπαραθέσεις, αγωνιζόμαστε με μοναδικό στόχο την αποκατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για όλους τους νόμιμους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σαράντα εννέα χρόνια μετά, η μπότα του Αττίλα εξακολουθεί να καταπατά τα χώματά μας. Νιώθουμε ακόμη ένα σφίξιμο στο στέρνο στη θέα της σημαίας του ψευδοκράτους που αναβοσβήνει κάθε βράδυ στον κατεχόμενο Πενταδάκτυλο. Αυτό το επαίσχυντο στάτους κβο θα πρέπει επιτέλους να τερματιστεί. Το πέρασμα του χρόνου δημιουργεί, δυστυχώς, νέα τετελεσμένα και απομακρύνει ακόμη περισσότερο την προοπτική επίλυσης του Κυπριακού. Ο τερματισμός της κατοχής και η επανένωση της πατρίδας μας είναι η μόνη επιλογή μπροστά μας. Εργαζόμαστε για μια λύση που να συνάδει με τις αρχές και τις αξίες της Ευρώπης και του Διεθνούς Δικαίου. Μια λύση που θα διασφαλίζει ότι δεν θα υπάρχουν περισσότερο ή λιγότερο ευρωπαϊκά εδάφη σε τούτη τη χώρα. Λύση στη βάση διζωνικής, δικοινοτικής ομοσπονδίας, όπως προβλέπεται από τα σχετικά

ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Λύση λειτουργική και βιώσιμη που θα συνεπάγεται ένα κράτος με μια κυριαρχία, μια διεθνή προσωπικότητα και μια ιθαγένεια, χωρίς κατοχικούς στρατούς και ξένες εγγυήσεις.

Τελώντας σήμερα το μνημόσυνο του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και ανασκοπώντας την ιστορική του διαδρομή, θα ήθελα να σταθώ ιδιαίτερα στην ανάγκη ύπαρξης, με κάθε σεβασμό σε τυχόν διαφορετικές απόψεις και προσεγγίσεις, ενός ισχυρού εσωτερικού μετώπου.

Ένα αρραγές εσωτερικό μέτωπο είναι εκ των ων ουκ άνευ στον αγώνα μας για δικαίωση, ειδικότερα στην παρούσα, κομβικής σημασίας, συγκυρία. Έχουμε βιώσει τις ολέθριες συνέπειες του εσωτερικού διχασμού, των άγονων αντιπαραθέσεων για εξυπηρέτηση, δυστυχώς, άλλων σκοπιμοτήτων. Το συνενωτικό, ανυπότακτο πνεύμα του Μακαρίου, σύμβολο αντίστασης στην υποδούλωση, αποτελεί το καλύτερο παράδειγμα στο σημερινό πλαίσιο που εργαζόμαστε για συνέχιση των προσπαθειών μας, για επανένωση της πατρίδας μας. Όσοι και αν είναι οι σκόπελοι που θέτει στον δρόμο μας η τουρκική προσέγγιση, η τουρκική θέση για λύση δύο κρατών, επαναλαμβάνω ότι δεν συμβιβαζόμαστε με την κατοχή.

46 χρόνια από το θάνατο του Εθνάρχη Μακαρίου, η ενότητα, η εθνική συστράτευση και η πολιτική συμπόρευση είναι πιο αναγκαίες από ποτέ. Ο αγωνιστικός ρεαλισμός του, η προσήλωσή του στον στόχο, η μειλίχια, αλλά και την ίδια ώρα εντυπωσιακά πεισματική δράση του, που αντλούσε τη δυναμική της από τους πόθους και τις ελπίδες του λαού μας, αποτελούν τον φωτεινό φάρο που μας δείχνει τον δρόμο για τη δικαίωση των αγώνων του λαού μας και διαφύλαξη των δημοκρατικών κεκτημένων της πατρίδας μας.